អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជាបើក សវនាការស្តីពីសម្បទារបស់ជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ និង នួន ជា

រ៉ែនដល ឌីហ្វាល់កូ

ថ្ងៃទី០១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១១

ប្រែសម្រួលដោយ ជា ផល្លា

១) សេចក្តីផ្តើម ៖

នៅថ្ងៃទី២៩ ដល់ថ្ងៃទី៣១ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១១ អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា បានបើកសវនាការជាសាធារណៈ ដើម្បីផ្តល់ឱកាសឲ្យភាគីទាំងអស់សួរសំណួរទៅសាស្ត្រាចារ្យ ចន ខាំប៉ែល ដែលជាគ្រូពេទ្យជំនាញថែទាំមនុស្សចាស់ទាក់ទងនឹងវិធីសាស្ត្រ និងការសន្និដ្ឋានរបស់លោកស្តីពីសម្បទាក្នុងការចូលរួមនៅក្នុងសវនាការរបស់ជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ និង នួន ជា នៅក្នុងសំណុំរឿង០០២ ។ របៀបវារៈរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនៃតុលាការកាត់ទោសមេដឹកនាំខ្មែរក្រហមបានធ្វើការបែងចែកសវនាការជាបីផ្នែកគឺ ទី១) ការសួរដេញដោលដោយភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ទៅសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៉ែល ពីវិធីសាស្ត្រក្នុងការកំណត់សម្បទារបស់ជនជាប់ចោទ ទី២) ការសួរដេញដោលទៅសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៉ែល ទាក់ទងទៅនឹងការរកឃើញជាសំខាន់របស់លោកស្តីពីសុខភាពរបស់ អៀង ធីរិទ្ធ និងទី៣) ការសួរដេញដោលទៅលោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៉ែល ទាក់ទងទៅនឹងការរកឃើញជាសំខាន់របស់គាត់ស្តីពីសុខភាពរបស់ជនជាប់ចោទ នួន ជា ។

ការសួរដេញដោលទៅលោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៉ែល ទាក់ទងទៅនឹងវិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃរបស់គាត់បានចំណាយពេលស្មើរមួយថ្ងៃនៃសវនាការក្នុងថ្ងៃទីមួយ ។ លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៉ែល ត្រូវបានសួរជាដំបូងដោយចៅក្រម ស៊ីលវៀ ខាតវ៉្រាយត៍ ។ យោងតាមការសួររបស់ចៅក្រម ខាតវ៉្រាយត៍ បានបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ថា សាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៉ែល ត្រូវបានគេចាត់ទុកថាមានជំនាញវិជ្ជាជីវៈខ្ពស់ទាក់ទងទៅនឹងមុខជំនាញរបស់គាត់ និងមានបទពិសោធន៍ព្យាបាលយ៉ាងទូលំទូលាយនៅក្នុងមុខជំនាញវិជ្ជាជីវៈថែទាំជំងឺមនុស្សចាស់ ។ លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៉ែល បានពន្យល់ផងដែរពីជាប្រភពដែលគាត់បានយកមកពិភាក្សាមុនពេលឈានទៅដល់ការកំណត់ពីសម្បទារបស់ជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ និង នួន ជា ។ នៅជិតបញ្ចប់សវនាការមានភ័ស្តុតាងបង្ហាញថា សាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៉ែល មានក្តីបារម្ភយ៉ាងខ្លាំងអំពីសម្បទារផ្នែកស្មារតីរបស់ អៀង ធីរិទ្ធ ដូចដែលសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៉ែល បានបង្ហាញសង្ខេបពីការ

ធ្វើកោសល្យពិច័យពីភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃដំណើរការនៃបញ្ញាស្មារតី និងបានធ្វើនូវជំហានផ្សេងៗទៀត ដើម្បីធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវរូបភាពនៃប្រវត្តិសុខភាពផ្លូវចិត្តរបស់ អៀង ធីរិទ្ធ ដែលវិធានការទាំងនេះ លោកសាស្ត្រាចារ្យយល់ឃើញថាមិនចាំបាច់ប្រើក្នុងពេលវាយតម្លៃសម្បទារបស់ នួន ជា ។

២) សម្បទារបស់ អៀង ធីរិទ្ធ ស្ថិតក្នុងស្ថានភាពគ្រោះថ្នាក់

ក) បញ្ហាសុខភាពរបស់ជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ

សំណួរជាច្រើនបានចោទទៅលោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល ដោយក្រុមមេធាវីការពារក្តីរបស់ អៀង ធីរិទ្ធ បញ្ជាក់ពីចម្ងល់ ចំពោះសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល ដែលបានសន្និដ្ឋាននៅក្នុងរបាយការណ៍ពិនិត្យសុខភាពដែលរបាយការណ៍នេះនៅតែរក្សាការណ៍សម្ងាត់មកដល់បច្ចុប្បន្ន ដោយញ្ជាក់ថា អៀង ធីរិទ្ធ អាចនឹងមិនមានសម្បទា គ្រប់គ្រាន់ក្នុងការចូលរួមដំណើរការនីតិវិធី ។ មេធាវីការពារក្តីឲ្យ អៀង ធីរិទ្ធ នៅក្នុងសារណាថ្មីៗ និងនៅក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាសាធារណៈបានផ្តល់នូវភាពច្បាស់លាស់ដែលកំពុងស្ថិតក្រោមការសន្មតថា អៀង ធីរិទ្ធ មិនមានសម្បទាគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការចូលរួមសវនាការដោយផ្អែកទៅលើបញ្ហាស្មារតី ។ វាច្បាស់ក៏ដែរថា មេធាវីការពារក្តីឲ្យជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ មានការយល់ស្របទាំងស្រុងចំពោះការរកឃើញរបស់អ្នកជំនាញលោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល ដូចដែលមេធាវីបានសួរទៅលោកសាស្ត្រាចារ្យក្នុងនៅលក្ខណៈមួយដែលសង្កត់ធ្ងន់ទៅលើពីភាពជំនាញ និងបទពិសោធន៍របស់លោក ហើយជាទូទៅគឺសួរសំណួរក្នុងបំណងបង្កើតនូវភាព ជឿទុកចិត្តចំពោះសមត្ថភាពរបស់លោកសាស្ត្រាចារ្យ ។

អំឡុងពេលដំណាក់កាលដំបូងនៃការចោទសួរដែលកំណត់ត្រឹមតែវិធីសាស្ត្រនោះ សហមេធាវីការពារក្តីឲ្យ អៀង ធីរិទ្ធ បានបង្វែរទៅរកចំណុចមួយនៅក្នុងបញ្ហាសំខាន់នៃការសន្និដ្ឋានរបស់លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល ។ នៅក្នុងពេលផ្លាស់ប្តូនោះ លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល បានយល់ស្របទៅនឹងប្រយោគដែលលើកឡើងដោយមេធាវីការពារក្តីថា លោកសាស្ត្រាចារ្យបានវិនិច្ឆ័យរោគឲ្យ អៀង ធីរិទ្ធ នៅពេលដែលជនជាប់ចោទរូបនេះ កំពុងទទួលរងនូវការចុះខ្សោយបញ្ញាស្មារតី ដែលភាគច្រើនស្រដៀងទៅនឹងជំងឺវង្វេងវង្វាន់ ។ ការបង្ហាញនេះ គឺជាកម្រិតមួយនៃការស្មុគស្មាញដល់សាធារណៈក្នុងខែនីមួយៗ និងពាក្យចចាម អារ៉ាមដែលកំពុងតែព្រួយបារម្ភចំពោះសុខភាពផ្លូវចិត្តរបស់ជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ និងប្រាកដជាមានផលប៉ះពាល់ចម្បងមួយទៅលើដំណើរការនីតិវិធីនៅក្នុងករណី០០២ ដូចជារោគវិនិច្ឆ័យនោះបង្កឲ្យមានមន្ទិលសង្ស័យទៅដល់សម្បទាជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ ក្នុងការចូលរួមសវនាការ ។ ទាក់ទងនឹងការបង្ហាញជាចម្បងនេះ សំណួរនៅតែបន្តសួរ ហើយលោកសាស្ត្រាចារ្យ

ខាំប៉ែល បានលើកឡើងថា អៀង ធីរិទ្ធ បានបរាជ័យចំពោះការធ្វើពិសោធន៍ផ្នែកស្មារតីយល់ដឹងចំនួនពីរដងរួចមកហើយ ដោយចង្អុលបង្ហាញសញ្ញាណផ្សេងៗនៃការចុះខ្សោយបញ្ញាស្មារតី និងការថតនៃដំណើរការខួរក្បាលដែលកាន់តែមានសភាពខ្សោយទៅៗរបស់ អៀង ធីរិទ្ធ ។ កត្តាទាំងអស់នេះបានរួមចំណែកដល់ការវិនិច្ឆ័យចុងក្រោយរបស់លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៉ែល ។

ការណែនាំដំបូងនៅក្នុងការវិនិច្ឆ័យពេញលេញរបស់លោក សាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៉ែល ក្រោយមកមានភាពជាក់លាក់ខណៈពេលដែលដំណាក់កាលសំខាន់នៃការសាកសួរអំពីសុខភាពជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ ។ ស្ថិតក្នុងដំណាក់កាលនេះ លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៉ែល បានពន្យល់អំពីការវិនិច្ឆ័យរោគរបស់ខ្លួនទៅលើជន ជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ កាន់តែពេញលេញថែមទៀត ។ តាមរយៈសំណួរលោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៉ែល បានមានប្រសាសន៍ថា ការវិនិច្ឆ័យរោគដែលលោកធ្វើនេះ គឺជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ ទទួលរងពី«ជំងឺវិកលចរិតមធ្យមទៅធ្ងន់ធ្ងរ»ស្ទើតែកំណត់បានថាជាជំងឺវង្វេងវង្វាន់ ដែលជាស្ថានភាព«ពុំរើជាលំដាប់» ។ លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៉ែល ពន្យល់បន្ថែមទៀតថា នៅក្នុងគំនិតរបស់លោក ស្ថានភាពរបស់ អៀង ធីរិទ្ធ បង្កើតជា«សញ្ញា»មួយនៃការចុះខ្សោយនូវភាពយល់ដឹងនៅក្នុងទំនាក់ទំនងការងារមួយ ហើយលោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៉ែល មានមន្ទិលសង្ស័យថា ការរួមបញ្ចូលខ្លះនៃការព្យាបាលមួយចំនួននឹងក្លាយជាលទ្ធផល«ចាំបាច់នៃការធ្វើឲ្យប្រសើរឡើង» ។ នៅពេលដែលរៀបរាប់ពីការធ្វើបទសម្ភាសន៍ជាមួយ អៀង ធីរិទ្ធ លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៉ែល បានមានប្រសាសន៍ថា ជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ មានការ«ភ្លេចភ្លាំងនិងច្រឡំ»នៅពេលដែលសួរអំពីព័ត៌មានមួយចំនួនទាក់ទងនឹងប្រវត្តិផ្ទាល់ខ្លួន ដូចជាសំណួរអំពីពេលដែលជនជាប់ចោទរូបនេះសិក្សានៅប្រទេសបារាំង ។ លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៉ែល បានចង្អុលបង្ហាញផងដែរថា តាមរយៈការវាយតម្លៃរបស់លោកចំពោះជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ លោក«មានការបារម្ភ»អំពីលទ្ធភាពដែល អៀង ធីរិទ្ធ បានមានបំណងពន្លាតពីភាពលំបាកខាងផ្នែកស្មារតីជ្រុលហួសហេតុ ហើយលោក«មិនបានរកឃើញថា អៀង ធីរិទ្ធ អាចព្យាយាមបោកបញ្ឆោតលោកទេ» ។ សវនាការថ្ងៃទីមួយបញ្ចប់នៅមុនពេល ដែលមេធាវីការពារឲ្យជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធិ បញ្ចប់សំណួរទៅលោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៉ែល ។

ខ) មតិយោបល់របស់លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៉ែល ចំពោះសមត្ថភាពផ្នែកបញ្ញារបស់ជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ

បន្ទាប់ពីការបង្ហាញអស់រយៈពេលប៉ុន្មានថ្ងៃ ទាក់ទងទៅនឹងការកើតមានបញ្ហាវង្វេងវង្វាន់ស្មារតីរបស់ជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ រួចមក លោកសាស្ត្រាចារ្យ ចន ខាំប៉ែល បានធ្វើការបរិយាយ

លម្អិត ពីមូលហេតុដែលនាំឲ្យលោកសាស្ត្រាចារ្យឈានទៅដល់ការវាយតម្លៃបែបនេះ និងពន្យល់ពីការចាប់អារម្មណ៍របស់លោកចំពោះភាពជាក់លាក់នៃសមត្ថភាពផ្នែកបញ្ញារបស់ជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ ។ លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៉ែល បានផ្តល់សក្ខីកម្មថា នៅអំឡុងពេលនៃការធ្វើកោសល្យវិច័យរបស់លោក លោកសាស្ត្រាចារ្យបានឃើញថា ជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ បាននិយាយទៅកាន់ខ្លួនឯងទាក់ទងទៅនឹងរឿងកាលពីអតីតកាល និងយុវភាពរបស់ខ្លួនជារួមនិយាយគឺផ្តោតទៅលើបញ្ហាទាំងឡាយផ្សេងៗដែលមិនមានការជាប់ពាក់ព័ន្ធ ហើយជនជាប់ចោទក៏មិនបានចងចាំថាខ្លួនមានកូនប៉ុន្មាននាក់រួមទាំងព័ត៌មានផ្ទាល់ខ្លួនមួយ ចំនួនផ្សេងទៀតក៏ជនជាប់ចោទមិនអាចចងចាំបានដែរ ។ នៅពេលខ្លះ ជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ មិនទាំងដឹងថាខ្លួនកំពុងនៅកន្លែងណា និងវង្វេងផ្លូវសូម្បីតែនៅកន្លែងដែលមានទំហំតូច និងសាមញ្ញដូចជានៅក្នុងបរិវេណបន្ទប់ឃុំឃាំងក៏ដោយ ។ លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៉ែល ថែមទាំងបានលើកឡើងពីបទសម្ភាសន៍របស់លោកជាមួយនឹងស្វាមីរបស់ជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ គឺជនជាប់ចោទ អៀង សារី ។ ជនជាប់ចោទ អៀង សារី បានប្រាប់លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៉ែល ថាឥរិយាបថរបស់ជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ "មានការផ្លាស់ប្តូរយ៉ាងខ្លាំង" ។ ជាពិសេសជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ បានភ្លេចអស់នូវរឿងរ៉ាវកាលពីពេលមុន ដូចជារឿងដែលបងស្រី និងឪពុកម្តាយរបស់ខ្លួនបានស្លាប់ទៅហើយនោះ ទោះបីជាមានការរំឭកពី អៀង សារី ចំពោះព្រឹត្តិការណ៍ទាំងនោះក៏ដោយ ។ ហើយឥឡូវជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ ជាញឹកញាប់តែងមានអារម្មណ៍ឆាប់ខឹងសម្បា ដោយសារតែការដែលរស់នៅក្នុងស្ថានភាពឯកោ ។

ខាងភាគីមេធាវីការពារជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ បានសួរពីមតិយោបល់របស់លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៉ែល ស្តីអំពីរបាយការណ៍សុខភាពដែលបានមកពីមន្ទីរឃុំឃាំងរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជាទាក់ទងទៅនឹងជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ ។ មុនដំបូង អង្គជំនុំជម្រះបានអនុញ្ញាតឲ្យមានការបង្ហាញរបាយការណ៍ សុខភាពមួយនៅលើកញ្ចក់អេក្រង់ទូរទស្សន៍របស់អង្គជំនុំជម្រះ ប៉ុន្តែក្រោយមកអង្គជំនុំជម្រះបានសម្រេចថា ឯកសារនោះមិនត្រូវបង្ហាញជាសាធារណៈឡើយ ដោយសារតែនៅក្នុងឯកសារនោះមានព័ត៌មានសម្ងាត់ ។ ឯកសារនោះបានបង្ហាញពីរឿងរ៉ាវជាច្រើននៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងនៅអំឡុងពេលដែលជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ ស្រែកជេរដោយពាក្យសម្តីទៅលើអនុរក្សមន្ទីរឃុំឃាំងនិងជនជាប់ចោទ នួន ជា ។

បន្ទាប់មក ខាងភាគីមេធាវីការពារក្តីបានសួរនូវសំណួរជាច្រើនដែលទាញចេញពីបទដ្ឋានអន្តរជាតិទាក់ទងទៅនឹងបញ្ហាសម្បទារបស់ជនជាប់ចោទ ដោយលើកឡើងពីសំណុំរឿងករណីថ្មីមួយរវាងរដ្ឋអាជ្ញា និង ស្រ្តូហ្គា នៅឯតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិសម្រាប់អតីតយូហ្គោស្លាវី ។ ការធ្វើពិសោធ

ទៅលើកាយសម្បទា តាមបទដ្ឋានដែលមាននៅក្នុងករណី ស្រូហ្គា គឺដើម្បីធានាថា ជនជាប់ចោទអាចអនុវត្តដោយប្រសិទ្ធភាពនូវសិទ្ធិស្មើភាពគ្នាចំពោះមុខសវនាការរបស់ខ្លួន។ ដើម្បីធ្វើឲ្យមានការធានាដូច្នេះ ការធ្វើពិសោធន៍ទៅលើរូប ស្រូហ្គា បានរាប់បញ្ចូលនូវសមត្ថភាពចំបាច់ចំនួនប្រាំពីរចំណុចដែលជនជាប់ចោទអាចធ្វើបានដោយរាប់បញ្ចូលសមត្ថភាព ៖

១) អាចដាក់ពាក្យបណ្តឹង

២) អាចយល់ដឹងពីបទល្មើសដែលចោទប្រកាន់មកលើខ្លួន

៣) អាចយល់ដឹងពីនីតិវិធីនៅក្នុងតុលាការ

៤) អាចយល់ដឹងលម្អិតពីភស្តុតាង

៥) អាចទាក់ទងជាមួយមេធាវីការពារក្តីរបស់ខ្លួន

៦) អាចយល់ពីផលវិបាកដែលបណ្តាលមកពីសាលក្រម

៧) អាចធ្វើសក្ខីកម្មបាន

ខាងភាគីមេធាវីការពារក្តីឲ្យជនជាប់ចោទបានស្នើទៅលោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៉ែល ឲ្យបញ្ចេញនូវមតិយោបល់ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់លោកទាក់ទងទៅនឹងជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ ថាតើ ជនជាប់ចោទបច្ចុប្បន្ននេះអាចយល់ពី«បទល្មើសដែលគេចោទមកលើខ្លួន» និង«ទស្សនៈនៃការមាន និងគ្មានទោស» ដែលឬទេ។ ជាការឆ្លើយតបលោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៉ែល បានលើកឡើងថា ជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ នឹងមានការលំបាកក្នុងការយល់ពីដំណើរការរបស់តុលាការ។ នៅពេលសួរថាតើជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ នៅពេលសព្វថ្ងៃនេះអាចយល់ពីភស្តុតាង និងធ្វើការតទល់ជាមួយនឹងការផ្តល់សក្ខីកម្មរបស់សាក្សីបានដែរឬទេ លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៉ែល បានអះអាងថា ជនជាប់ចោទមានការពិបាកនឹងធ្វើដូច្នេះណាស់។ លោកសាស្ត្រាចារ្យបន្តទៀតថា ជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ នឹងមានការលំបាកកាន់តែខ្លាំងក្នុងការផ្តល់សក្ខីកម្មនៅក្នុងសវនាការ។ នៅពេលមុនពេលបញ្ចប់ សហមេធាវីរបស់ជនជាប់ចោទបានសួរទៅលោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៉ែល ថាតើលោកសាស្ត្រចារ្យចាត់ទុកបញ្ហាប្រឈមមុខរបស់ជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ ក្នុងការធ្វើការទំនាក់ទំនងជាមួយមេធាវីរបស់ខ្លួន ជារឿងលំបាកដែរឬទេ។ លោកសាស្ត្រចារ្យ ខាំប៉ែល បានឆ្លើយតបថា «ស្ថានភាពរបស់ អៀង ធីរិទ្ធ នៅពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ខ្ញុំជឿថា វាពិតជារឿងលំបាកមែនសម្រាប់ជនជាប់ចោទរូបនេះ» ។

បន្ទាប់ពីធ្វើការចង្អុលបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ៗថា នៅក្នុងមតិយោបល់ផ្ទាល់របស់លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៉ែល នៅក្នុងពេលបច្ចុប្បន្នជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ ពិតជាមិនអាចអនុវត្តមុខនាទីចាំបាច់ចំពោះការយល់ដឹងជាមូលដ្ឋានដើម្បីធ្វើឲ្យឃើញថា ជនជាប់ចោទមានសម្បទាក្នុងការចូលរួមក្នុងសវនា

ការរួចមក ។ សហមេធាវីការពារក្តីរបស់ជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ បានសួរពីលទ្ធភាពក្នុងការធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវលក្ខខណ្ឌសុខភាពរបស់ជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ នៅពេលខាងមុខ ។ ក្រោយពីការសួរសំណួរលោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល បានអះអាងថា ស្ថានភាពរបស់ អៀង ធីរិទ្ធ នាពេលនេះបានបង្ហាញថា មិនមានការវិវឌ្ឍទៅរកភាពល្អប្រសើរឡើយ បន្ទាប់ពីមានការដកចេញនូវថ្នាំពីរប្រភេទក្នុងចំណោមថ្នាំបីប្រភេទដែលអាចជះឥទ្ធិពលដល់ការចងចាំដែលជនជាប់ចោទធ្លាប់បានប្រើប្រាស់កាលពីពេលមុន ។ បន្ថែមពីលើនេះ លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល គិតថា ការផ្លាស់ប្តូររបបថ្នាំរបស់ជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ នឹងអាចធ្វើឲ្យមានការវិវឌ្ឍប្រសើរឡើងចំពោះស្ថានភាពបញ្ញាស្មារតីរបស់ជាប់ចោទរូបនេះ ។ លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល បានផ្តល់អនុសាសន៍ឲ្យជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ ជ្រើសរើសថ្នាំដែលជួយធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងចំពោះរោគសញ្ញាជំងឺវង្វេងវង្វាន់បានប្រមាណជា ៣០ភាគរយនៃអ្នកជំងឺ ។ ប្រសិនបើជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ មានការឆ្លើយតបជាវិជ្ជមានចំពោះការព្យាបាលប្រភេទនេះ វានឹងអាចបន្ថយការប្រឈមចំពោះផ្នែកបញ្ញាស្មារតីរបស់ជនជាប់ចោទរូបនេះ ប៉ុន្តែទោះបីជាយ៉ាងណា ភាពល្អប្រសើរនេះគ្រាន់តែស្ថិតនៅជាបណ្តោះអាសន្នប៉ុណ្ណោះ ហើយថ្នាំទាំងនោះមិនអាចទប់ស្កាត់ដំណើរការទាំងមូល នៃជំងឺវង្វេងវង្វាន់ស្មារតីនេះបានឡើយ ។

បន្ទាប់ពីការសួរសំណួររបស់ភាគីមេធាវីការពារក្តីរបស់ជនជាប់ចោទ ភាគីសហព្រះរាជអាជ្ញា និងភាគីមេធាវីនាំមុខតំណាង ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីត្រូវបានផ្តល់ឱកាសឲ្យចោទជាសំណួរទៅលោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល ។ ទាំងភាគីសហព្រះរាជអាជ្ញា និងភាគីមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីហាក់បីដូចជាមានការយល់ស្របទៅនឹងការសន្និដ្ឋានរបស់លោក ខាំប៊ែល ទាក់ទងទៅនឹងស្ថានភាពសុខភាពរបស់ជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ ។ ភាគីទាំងពីរនេះមិនបានសួរសំណួរដែលមានលក្ខណៈយល់ស្របទាំងស្រុងចំពោះការសន្និដ្ឋានរបស់លោកសាស្ត្រាចារ្យឡើយ សហព្រះរាជអាជ្ញា និងមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានសួរនូវសំណួរតាមរបៀបជាការស្នើសុំទៅលោក ខាំប៊ែល ឲ្យធ្វើការបញ្ជាក់ឲ្យបានច្បាស់ពីវិធីសាស្ត្រទាំងឡាយដែលលោកសាស្ត្រាចារ្យបានប្រើប្រាស់ ក្នុងការវាយតម្លៃទៅលើកាយសម្បទានិងបញ្ញាស្មារតីរបស់ជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ ។ នៅក្នុងជំហរដែលមានភាពស្របគ្នារបស់ភាគីសហព្រះរាជអាជ្ញា និងភាគីមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានលើកឡើងថា ភាគីទាំងពីរនឹងមិនជំទាស់ដាច់ខាតចំពោះការដែលរកឃើញថា ជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ មិនមានសម្បទាក្នុងការចូលរួមនៅក្នុងសវនាការនាពេលបច្ចុប្បន្ននោះទេ ។

ក) លទ្ធភាពពាក់ព័ន្ធដែលអាចកើតមានពីការវិនិច្ឆ័យរោគវង្វេងវង្វាន់របស់ អៀង ធីរិទ្ធ

ការធ្វើសក្ខីកម្មដែលចេញ មកពីលោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល បានធ្វើឲ្យមានភាពច្បាស់លាស់ថា លោកជឿជាក់ទៅលើការវិនិច្ឆ័យរោគរបស់ខ្លួនថាជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ ទទួលរងជំងឺវង្វេងវង្វាន់ ។ លើសពីនេះទៅទៀត វាក៏បានក្លាយទៅជាភ័ស្តុតាងសម្រាប់គំនិត ដែលប្រកបដោយវិជ្ជាជីវៈរបស់លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល ដែលថាជំងឺរបស់ជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ មានសភាពធ្ងន់ធ្ងរទៅៗ ហើយដល់ចំណុចមួយដែលជនជាប់ចោទរូបនេះមិនអាចចូលរួម យ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងការការពារខ្លួននោះ ។ ការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យទាំងនេះមានភាពជំពាក់ជំពិនយ៉ាងខ្លាំងដល់សម្បទារបស់ជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ ក្នុងការចូលរួមនីតិវិធីនៅអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ។ យោងតាមយោបល់ដែលបានផ្តល់ឲ្យដោយលោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល ស្ថានភាពរបស់ជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ សព្វថ្ងៃរារាំងជនជាប់ចោទរូបនេះពីលទ្ធភាពដែលអាចទទួលបានខ្ពស់បំផុត ប្រសិនបើករណីទាំងអស់នៅ ស្រួហ្កា មិនទាមទារឲ្យមានសម្បទា ។ ឧទាហរណ៍ បញ្ហាចងចាំរបស់ជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ អាចបង្អាក់លទ្ធភាពទាំងពីររបស់គាត់ក្នុងការយល់ដឹងទាំងភ័ស្តុតាង និងសក្ខីកម្ម ។

ដូចជាអវត្តមានចំពោះការរកចេញពីរោគវិនិច្ឆ័យរបស់លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល នៅក្នុងការវាយតម្លៃពីអ្នកជំនាញបន្ទាប់ គឺ អៀង ធីរិទ្ធ បង្ហាញខ្លួននៅពេលនេះត្រូវបានសន្និតថា មិនមានសម្បទាគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការចូលរួមសវនាការ ។ លើសពីនេះទៅទៀត ដូចដែលការវង្វេងវង្វាន់ គឺជាជំងឺដែលមានសភាពអន់ថយទៅៗ ដែលមិនអាចព្យាបាលបាន វាបានលេចឡើងយ៉ាង ខ្លាំងបំផុតដែល អៀង ធីរិទ្ធ ដូចជាមិនអាចស្តារឡើងវិញនូវសម្បទារបស់ខ្លួនចំពោះការព្យាបាលនោះឡើយ ។ ដូច្នេះ ជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ អាចមានលទ្ធភាពនៅរស់បានច្រើនឆ្នាំទៀតក្នុងស្ថានភាពគ្មានសម្បទាគ្រប់គ្រាន់ ប្រសិនបើសម្បទារបស់គាត់ត្រូវបានគេរកឃើញបច្ចុប្បន្នថាមានភាពល្អប្រសើរដូចលោកសាស្ត្រាចារ្យបានថ្លែងថា អៀង ធីរិទ្ធ មិនមាន«បញ្ហាកាយសម្បទាជាក់លាក់» មិនដូច្នោះគាត់អាចការពារខ្លួនពីវត្តមាននៅក្នុងតុលាការ ។

៣) នួន ជា ទំនងជាមានសម្បទាគ្រប់គ្រាន់ ប៉ុន្តែស្នើសុំការ វាយតម្លៃបន្ថែម

ក) បញ្ហាសុខភាពរបស់ជនជាប់ចោទ នួន ជា

ខណៈពេលដែលសារធារណៈជនកំពុងតែផ្តោតការយកចិត្ត ទុកដាក់ទៅលើការប្រកាសថា ជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ ត្រូវបានធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យលើជំងឺវង្វេងវង្វាន់ ព័ត៌មានពាក់ពន្ធ័ទៅនឹងសម្បទា

របស់ជនជាប់ចោទ និងឥរិយាបថរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តីរបស់គាត់ចំពោះបញ្ហានេះត្រូវបានបង្ហាញឡើង។ ជួយគ្នាពីមេធាវីការពារក្តីរបស់ អៀង ធីរិទ្ធ មេធាវីការពារក្តីរបស់ នួន ជា បានសួរសំណួរទៅកាន់លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល ក្នុងលក្ខណៈមួយដែលរំលេចឲ្យឃើញពីចេតនាក្នុងការច្រានចោលមតិយោបល់របស់លោកសាស្ត្រាចារ្យទៅលើសម្បទារបស់ជនជាប់ចោទ នួន ជា ហើយមេធាវីការពារក្តីថែមទាំងបានយោងទៅលើនីតិវិធីនៃការសួរ«សំណួរឆ្លង»ពីរទៅបីដង។ ឥរិយាបថនេះគឺជាលទ្ធផលដែលមេធាវីការពារក្តីមិនយល់ស្របតាមការយល់ឃើញរបស់លោកសាស្ត្រាចារ្យថា នួន ជា គឺមានសម្បទាគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការចូលរួមក្នុងសវនាការ ហើយក៏មិនមានការដាក់កំហិតណាមួយដែលអាចនឹងរារាំងដល់សមត្ថភាពរបស់ជនជាប់ចោទក្នុងការអនុវត្តសិទ្ធិរបស់ខ្លួនដែរ។

បន្ទាប់ពីការសួរសំណួរដោយសង្ខេបទៅកាន់លោក សាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល ដោយមេធាវីការពារក្តីទៅលើវិធីសាស្ត្រ នៅក្នុងថ្ងៃដំបូងនៃសវនាការជនជាប់ចោទ នួន ជា បានលើកឡើង និងបាននិយាយដោយផ្ទាល់នៅក្នុងអំឡុងពេលសវនាការ ពេលព្រឹកមុនពេលដល់ខ្លួនថយទៅកាន់បន្ទប់ឃុំឃាំងសម្រាប់មួយថ្ងៃ។ ជនជាប់ចោទ នួន ជា បានទាមទារថា ខ្លួនមានបំណងចូលរួមគ្រប់នីតិវិធីទាំងអស់នៃសវនាការក្នុងសំណុំរឿងរបស់ខ្លួន ដរាបណាសុខភាពរបស់ខ្លួនអនុញ្ញាត។ ក៏ប៉ុន្តែ ជនជាប់ចោទបានលើកឡើងថា សុខភាពរបស់ខ្លួនទ្រុឌទ្រោម ហើយវាកាន់តែយ៉ាប់យ៉ឺនឡើងៗ ហើយនៅពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ខ្លួនមិនអាចអង្គុយបាន ហើយផ្ចង់អារម្មណ៍បានតែរយៈពេលមួយម៉ោងកន្លះ។ ជនជប់ចោទបានលើកឡើងថា បន្ទាប់ពីរយៈពេលនេះ ភ្នែករបស់គាត់ចាប់ផ្តើមស្រវាំង ហើយខ្លួនចាប់ផ្តើមអស់កម្លាំង ហើយត្រូវតែសម្រាក។ ជនជាប់ចោទ នួន ជា បានទាមទារទៀតថា ខ្លួនមិនមានសមត្ថភាព ដើម្បីផ្ចង់អារម្មណ៍នៅក្នុងសវនាការលើសពីរយៈពេលមួយម៉ោងកន្លះនោះទេ ហើយវាក៏មិនបានធ្វើឲ្យប្រសើរដែរចំពោះការដកខ្លួនទៅកាន់បន្ទប់រង់ចាំ ដែលជាកន្លែងដែលអាចសម្រាក ហើយអាចមើលនីតិវិធីតាមរយៈប្រព័ន្ធសោតទស្សន៍។ ជនជាប់ចោទបានធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានដោយស្នើសុំការវាយតម្លៃផ្សេងទៀតដោយអ្នកជំនាញដែលអាចផ្តល់ការណែនាំជាពិសេសទាក់ទងទៅនឹងការលំបាក ដោយការអស់កម្លាំងនិងសម្បទារបស់ជនជាប់ចោទ។

នៅពេលដែលការសួរសំណួរបានបន្ត មេធាវីការពារក្តីឲ្យជនជាប់ចោទ នួន ជា បានលើកយកនូវចំណុចសំខាន់ពីរដែលមានភាពខ្វះខាត ត្រូវបានសង្កេតឃើញនៅក្នុងចំណោមបទពិសោធន៍ដ៏ទូលំទូលាយ និងគុណវឌ្ឍរបស់លោកសាស្ត្រាចារ្យ។ ទីមួយ មេធាវីការពារក្តីឲ្យជនជាប់ចោទផ្តោតទៅលើអង្គហេតុដែលលោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល មិនដែលធ្វើជាអ្នកជំនាញប្រឹក្សាលើសម្បទារបស់បុគ្គលណាម្នាក់នៅក្នុងសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌនោះទេ ថ្វីបើបទពិសោធន៍ដ៏ទូលំទូលាយរបស់គាត់មាននៅក្នុងនីតិវិធី

រដ្ឋប្បវេណីក៏ដោយ ។ ទីពីរ ក្រុមមេធាវីការពារក្តីបានចោទសួរសំណួរលោកសាស្ត្រាចារ្យចំពោះបញ្ហាជំនាញពិសេសរបស់លោកក្នុងផ្នែក«ផ្លូវអារម្មណ៍»របស់អ្នកជំងឺ ។ តាមរយៈការចោទសួររបស់មេធាវីការពារក្តីទៅកាន់លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៉ែល លើប្រធានបទវិធីសាស្ត្ររបស់លោក បញ្ហាសម្បទារបស់ជនជាប់ចោទ នួន ជា មិនត្រូវបានលើកឡើងម្តងទៀតទេ រហូតដល់នីតិវិធីសវនាការនៅថ្ងៃទីពីរក្រោយពីការបញ្ចប់ការសួរសំណួរលើបញ្ហាសុខភាពសំខាន់របស់ជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ ។

នៅក្នុងកិច្ចបន្តនេះ មេធាវីការពារក្តីរបស់ជនជាប់ចោទ នួន ជា បានធ្វើការស្នើសុំជាបឋមមួយថា សារសំខាន់នៃការសួរសំណួរទៅលើប្រធានបទនៃការរកឃើញរបស់លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៉ែល ពាក់ពន្ធ័ទៅនឹងសុខភាពរបស់ជនជាប់ចោទ នួន ជា ត្រូវធ្វើឡើងនៅក្នុងសវនាការជាសម្ងាត់ ដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍ជាឯកជនចំពោះព័ត៌មានពីការពិនិត្យសុខភាពរបស់ជនជាប់ចោទ នួន ជា ។ ការស្នើសុំនេះត្រូវបានជំទាស់ដោយតំណាងអយ្យការ និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលបានបង្ហាញពីការសន្មតទុកជាមុន នូវសវនាការជាសាធារណៈនៅអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា និងផលប្រយោជន៍ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់ប្រជាជនកម្ពុជាក្នុងរឿងសម្បទារបស់ជនជាប់ចោទ នួន ជា ក្នុងការចូលរួមក្នុងសវនាការ ។ អង្គជំនុំជម្រះបានពិភាក្សាសម្រេច និងបដិសេធចោលការស្នើសុំរបស់មេធាវីការពារក្តី ក៏ប៉ុន្តែអង្គជំនុំជម្រះបានលើកឡើងថា មិនមានឯកសារសម្ងាត់ណាមួយនឹងត្រូវបានបង្ហាញជាសាធារណៈនៅក្នុងអំឡុងពេលសវនាការនោះទេ ជាពិសេស របាយការណ៍លើសុខភាពរបស់ជនជាប់ចោទ នួន ជា នឹងត្រូវបានពិភាក្សាតែក្នុងលក្ខណៈទូទៅតែប៉ុណ្ណោះ ដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍ឯកជនរបស់ជនជាប់ចោទ ។

ចៅក្រម ខាតព្រ៉ាយត៍ បានសួរទៅកាន់លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៉ែល លើការវាយតម្លៃរបស់លោកលើសុខភាពរបស់ជនជាប់ចោទ នួន ជា ជាមុនសិន ។ អំឡុងពេលនៃការសួរសំណួរនេះ លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៉ែល បានឆ្លើយម្តងទៀតថា គាត់មិនមានការព្រួយបារម្ភពិសេសចំពោះសម្បទាក្នុងការចូលរួមក្នុងសវនាការរបស់ជនជាប់ចោទ នួន ជា នោះទេ និងបានផ្តល់នូវហេតុផលជាមូលដ្ឋានយ៉ាងល្អិតល្អន់ក្នុងការយល់ឃើញនេះ ។ លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៉ែល ក៏បានផ្តល់នូវបញ្ជីជំងឺដែលជនជាប់ចោទ នួន ជា ទទួលរងកន្លងមក និងជំងឺដែលកំពុងទទួលរងក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន ។ ប្រធានបទនៃការចាប់អារម្មណ៍គឺជំងឺដាច់សសៃឈាមខួរក្បាលដែលជនជាប់ចោទ នួន ជា បានទទួលរងនៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៥ ។ លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៉ែល បានពន្យល់ថា រាល់ភ័ស្តុតាងទាំងអស់បានឲ្យជាគំនិតថា ជំងឺដាច់សសៃឈាមខួរក្បាលនោះគឺតិចតួចទោះ ជាមានដាច់សរសៃខួរក្បាលយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏មិនមានឥទ្ធិពលទៅលើតួនាទីចម្បងរបស់ខួរក្បាល និងបន្តជះឥទ្ធិពលតិចតួចប៉ុណ្ណោះទៅលើសុខភាពរាងកាយ ។

លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល បានលើកឡើងថា ការទាមទាររបស់ជនជាប់ចោទ នួន ជា ដែលថាខ្លួនមិនអាចអង្គុយនៅក្នុងសវនាការ និងមិនអាចផ្តង់អារម្មណ៍លើពីរយៈពេលមួយម៉ោងកន្លះនោះ គឺមានហេតុផលសមស្របដោយសារវ័យចំណាស់ និងបញ្ហាបេះដូងរបស់ជនជាប់ចោទរូបនេះ ប៉ុន្តែ លោកសាស្ត្រាចារ្យបានលើកឡើងថា នេះទំនងគ្រាន់តែជាការចុះខ្សោយទូទៅ ហើយអាចនឹងនិយាយបានថាវាកើតឡើងអាចជាមធ្យោបាយមួយ ។ ជាពិសេស លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល «រកមិនឃើញ» ការណែនាំណាមួយទាក់ទងទៅនឹងការចុះខ្សោយនេះ នៅក្នុងការពិនិត្យទៅលើ នួន ជា ។

នៅត្រង់ចំណុចនេះ នៅពេលជិតបញ្ចប់នៅថ្ងៃទី២ នៃសវនាការ នួន ជា ទៅជាធ្វើឲ្យមានការរំជើបរំជួល ហើយបានស្នើសុំដើម្បីនិយាយទៅកាន់សវនាការម្តងទៀត ។ ការស្នើសុំនេះ ត្រូវបានអនុញ្ញាត ប៉ុន្តែ នួន ជា ត្រូវបានបង្គាប់ឲ្យរង់ចាំរហូតដល់សវនាការនៅព្រឹកបន្ទាប់ ដោយសារតែសវនាការកំពុងតែរៀបនឹង បិទ ហើយជនជាប់ចោទបាននិយាយខុសពេលវេលា ។ ទោះយ៉ាងណាក៏ដោយ ជនជាប់ចោទ នួន ជា ធ្វើមិនអើពើចំពោះការបង្គាប់បញ្ជានេះ ហើយចាប់ផ្តើមនិយាយពីបញ្ហាសុខភាពរបស់ខ្លួន ។ ជនជាប់ចោទ នួន ជា ទទួលស្គាល់ថា នៅក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន និងពីអតីតកាលខ្លួនមានសម្បទាគ្រប់គ្រាន់មែន ប៉ុន្តែជនជាប់ចោទបានលើកឡើងថា នេះគឺមានការប្រែប្រួល ហើយខ្លួនគាត់មានការចុះខ្សោយក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ។ ជនជាប់ចោទ នួន ជា បានលើកឡើងថា «អតីតកាលនិងបច្ចុប្បន្នគឺវាខុសគ្នាស្ថានភាពរបស់ខ្ញុំ គឺវាប្រែប្រួល ។ នៅពេលបច្ចុប្បន្ននេះខ្ញុំអាចដើរបាន ទោះបីបន្ទាប់ពីមានជំងឺដាច់សរសៃឈាមខួរក្បាលក៏ដោយ ក្រោយមកគ្រាន់តែដើរ ដោយឈើច្រត់ ហើយពេលបច្ចុប្បន្ននេះឲ្យ«ដើរជើងប្រាំមួយ» (មានការជួយពីមនុស្សពីរនាក់ទៀត) ។ សុខភាពរបស់ខ្ញុំមានការថយចុះ មិនមែនខ្ញុំមិនជឿលើគ្រូពេទ្យ ប៉ុន្តែសុខភាពរបស់ខ្ញុំវាមានការប្រែប្រួលវាមានបញ្ហាយ៉ាប់ទៅៗទាំងរូបរាងកាយ និងសតិអារម្មណ៍ក៏ដូចជាសមត្ថភាពប្រាជ្ញាស្មារតី» ។ ជនជាប់ចោទ បានបន្តទៀត ស្ទើរតែដូចកវីនិពន្ធជាមួយនឹងឃ្លាថា «អ្វីដែលជាបច្ចុប្បន្នជះឥទ្ធិពលដល់អ្វីដែលអាចកើតឡើងនៅពេលអនាគតវាប្រែប្រួល ហើយវាប្រែប្រួលក្នុងផ្លូវអវិជ្ជមានគ្មានអ្វីដែលទៀងទាត់នោះទេ អ្វីៗនឹងរឹតតែអាក្រក់ទៅ ហើយសុខភាពរបស់ខ្ញុំនឹងយ៉ាប់ទៅ» ។

តាមរយៈការផ្ទុះឡើងនេះ សវនាការបានផ្អាកសម្រាប់ ថ្ងៃនេះហើយលើកការចោទសួរសំណួរទៅលោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល ដោយមេធាវីការពារក្តីឲ្យជនជាប់ចោទ នួន ជា ទៅថ្ងៃបន្ទាប់ ។ អំឡុងពេលសួរសំណួរដោយក្រុមមេធាវីការពារក្តីជនជាប់ចោទ នួន ជា លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល បានលម្អិតពីមូលដ្ឋានក្នុងការសម្រេចរបស់លោក ។ នៅពេលដែលសួរសំណួរថា តើការពិនិត្យរបស់លោក គឺទូលំទូលាយឬទេនោះ លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល បានលើកឡើងថា «ខ្ញុំមិនដែលមានអា

រម្មណ៍ថាខ្ញុំមានពេលវេលាខ្លី ហើយស្នើសុំឲ្យមានការពិនិត្យបន្ថែមត្រូវធ្វើម្តងណាឡើង» ។ លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល បានបញ្ចេញមតិថា ការទាមទាររបស់ជនជាប់ចោទ នួន ជា ថាខ្លួនមិនអាចផ្តង់អារម្មណ៍ និងអង្គុយលើសពីមួយម៉ោងកន្លះនោះ គឺវាសមហេតុផលដោយសារតែជំងឺផ្សេងៗរបស់ជនជាប់ចោទ នួន ជា ក៏ប៉ុន្តែលោកសាស្ត្រាចារ្យបានលើកឡើងថា សវនាការក៏បានប្រើវិធីសាស្ត្រចាំបាច់ដើម្បីជួយសម្រួលជនជាប់ចោទរួចហើយ ។ នៅក្នុងអំឡុងពេលសវនាការពេលព្រឹកនៃថ្ងៃបញ្ចប់ ជនជាប់ចោទ នួន ជា ជាថ្មីម្តងទៀតស្នើសុំដើម្បីចាកចេញជនចាប់ចោទថែមទាំងស្នើសុំថា គាត់នឹងត្រូវអនុញ្ញាតឲ្យបោះបង់សិទ្ធិរបស់ខ្លួនក្នុងការចូលរួមក្នុងដំណើរការនីតិវិធីទាំងស្រុង និងស្នើសុំត្រឡប់ទៅកាន់បន្ទប់ឃុំឃាំង ដោយមិនចង់ទៅកាន់បន្ទប់រង់ចាំដែលនៅជិតបន្ទប់សវនាការ ហើយអាចអផ្តេកតាមរយៈមធ្យោបាយសោតទស្សន៍នោះទេ ។ ជនជាប់ចោទ នួន ជា ត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យចាកចេញពីបន្ទប់សវនាការ ប៉ុន្តែបង្គាប់ឲ្យរក្សានៅក្នុងបន្ទប់រង់ចាំ ។ បន្ទាប់ពីសម្រាកមេធាវីការពារក្តីឲ្យជនជាប់ចោទ នួន ជា បានជូនដំណឹងទៅកាន់សវនាការថា ជនជាប់ចោទ នួន ជា បានស្នើសុំជាក់លាក់ថា ការស្នើសុំរបស់គាត់គឺទៅកាន់បន្ទប់ឃុំឃាំង ហើយក៏បានជូន ដំណឹងទៀតថា ជនជាប់ចោទបានបិទទូរទស្សន៍នៅក្នុងបន្ទប់រង់ចាំរបស់ខ្លួន ពីព្រោះគាត់កំពុងឈឺខ្លាំងពេលមើលដំណើរការតាមរយៈទូរទស្សន៍ ។ មេធាវីការពារក្តីរបស់ជនជាប់ចោទ នួន ជា បានបន្តទៀតថា «បន្ទប់រង់ចាំមិនគួរបង្កើតឡើងដើម្បីបំភាន់ថាជនជាប់ចោទចូលរួមសវនាការប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនោះទេកាលដែលគាត់មិនអាចចូលរួមបាន» ។

ក្នុងការឆ្លើយតបទៅកាន់ការស្នើសុំរបស់មេធាវីស្នើសុំថា នួន ជា ត្រូវត្រឡប់ទៅបន្ទប់ឃុំឃាំងវិញ នោះអង្គជំនុំជម្រះបង្គាប់ឲ្យគ្រូពេទ្យនៅក្នុងសវនាការធ្វើការពិនិត្យនៅពេលសម្រាកអាហារថ្ងៃត្រង់ដើម្បីកំណត់ថាតើស្ថានភាពបច្ចុប្បន្នចាំបាច់ដើម្បីប្តូរទីកន្លែង ។ ក្នុងអំឡុងពេលការពិនិត្យនេះ អង្គជំនុំជម្រះជាថ្មីម្តងទៀត បានបដិសេធចោលសំណើរបស់ជនជាប់ចោទ នួន ជា ។ រំពុកឡើងវិញពីសវនាការនៅពេលព្រឹក មេធាវីការពារក្តីរបស់ជនជាប់ចោទ នួន ជា បានចោទសួរសំណួរទៅកាន់លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល ជាមួយនឹងការលេចឡើងនូវគោលដៅមួយដែលបង្ហាញចេញនូវហេតុផលថា ការទាមទាររបស់ជនជាប់ចោទ នួន ជា ថា ខ្លួនមិនអាចផ្តង់អារម្មណ៍គឺសំរាប់ពន្យឺតពេលវេលា ។ មេធាវីការពារក្តីធ្វើដូច្នេះ ដោយការសួរសំណួរតាមលំដាប់ និងសំណួរដែលមានលក្ខណៈចង្អៀតដោយផ្តោតទៅលើទ្រឹស្តីដែលអាចកើតមាន ប៉ុន្តែការពិតមិនទំនងជាមាននោះទេ ការរៀបចំឡើងយ៉ាងច្បាស់លាស់នេះដើម្បីទាញយកចម្លើយ«មែន» ឬ«មិនមែន» ពីលោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល ។ ក៏ប៉ុន្តែលោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល មិនមានឆន្ទៈដើម្បីសហការឆ្លើយសំណួរធម្មតា ហើយជំនួសដោយការឆ្លើយដដែលៗបែបពន្យល់មូលហេតុដែលទ្រឹស្តីនីមួយៗ ត្រូវបានប្រើប្រាស់មកលើគាត់មិនទំនងជាអាចកើត

មាន។ ឧទាហរណ៍ មេធាវីការពារក្ដីរបស់ នួន ជា បានសួរលោកសាស្ត្រាចារ្យ ថាតើជំងឺដាច់សរសៃឈាមខួរក្បាល (ប្រភេទជំងឺដែល នួន ជា ទទួលរងកាលពីឆ្នាំ១៩៩៥) អាចនឹងធ្វើឲ្យបាត់បង់ការចងចាំ និងស្មារតីជាបញ្ហាដែរឬទេ។ បំណងពិតប្រាកដនៃសំណួរនេះ គឺដើម្បីបង្ខំឲ្យលោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល ឆ្លើយនូវចម្លើយសាមញ្ញមួយ"ពិតមែន" ព្រោះការសន្មតជាមុនដូចជា លទ្ធផលគឺនៅក្នុងទ្រឹស្ដីគឺវាអាចទៅរួច។ ក៏ប៉ុន្ដែលោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល បានឆ្លើយជំនួសមកវិញយ៉ាងច្បាស់ថា "ទេ" ហើយលោកបរិយាយយ៉ាងល្អិតល្អន់ថា ជំងឺដាច់សរសៃឈាមខួរក្បាល គឺមិនប៉ះទង្គិចទៅនឹងការចងចាំ ឬបាត់បង់សមត្ថភាពក្នុងការចូលរួមសវនាការទេ។ លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល ក៏ត្រូវបានសួរផងដែរថាតើវាអាចទៅរួចទេដែលការប្រែប្រួលតួនាទីក្នុងខួរក្បាលរបស់ នួន ជា ជាលទ្ធផលពីជំងឺដាច់សរសៃឈាមខួរក្បាលកាលពីឆ្នាំ១៩៩៥ ដែលមិនមានភស្ដុតាងក្នុងការពិសោធ។ លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល បានឆ្លើយតបថា "ពិតមែន" ក៏ប៉ុន្ដែមិនមានភស្ដុតាងពីមន្ទីរព្យាបាលលើ នួន ជា ទេ។ ការសួរសំណួររបៀបនេះបានបន្ដមិនចេះចប់ ហើយពេលខ្លះសូម្បីតែមេធាវីការពារក្ដីរបស់ជនជាប់ចោទ នួន ជា ក៏ត្រូវការសួរដូចជាសំនួររៀបរាប់ពីមូលដ្ឋានសម្រាប់សំណើសុំរបស់ពួកគេលើការវាយតម្លៃបន្ថែមរបស់អ្នកជំនាញ ហើយការឆ្លើយតបរបស់លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល ហាក់បីដូចជាគ្រាន់តែធ្វើឲ្យសាធារណជន មានមន្ទិលសង្ស័យលើការទាមទាររបស់ជនជាប់ចោទ នួន ជា។

បន្ទាប់ពីការសំរាកអាហារថ្ងៃត្រង់ អង្គជំនុំជម្រះបានទទួលលទ្ធផលពិនិត្យសម្រាប់ជនជាប់ចោទ នួន ជា។ លទ្ធផលទាំងនេះ បានលាតត្រដាងថាមិនមានការព្រួយបារម្ភភ្លាមៗនោះទេ ហើយនៅក្នុងលទ្ធផលនៃការពិនិត្យ គឺនៅក្នុងកម្រិតមួយធម្មតាដោយផ្អែកលើប្រវត្តិនៃកាពិនិត្យសុខភាព និងអាយុរបស់ជនជាប់ចោទ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏មេធាវីការពារក្ដីរបស់ជនជាប់ចោទ នួន ជា បានជូនដំណឹងទៅកាន់អង្គជំនុំជម្រះថា ជនជាប់ចោទ នួន ជា បានរាយការណ៍ថារូបខ្លួនអស់កម្លាំង ហើយមិនអាចផ្ដង់អារម្មណ៍បានសូម្បីតែ"មើលទូរទស្សន៍"នៅក្នុងបន្ទប់រង់ចាំ ហើយគាត់បានបិទទូរទស្សន៍មានចៅក្រមមួយចំនួនហាក់បីដូចមានការរួញរានឹងការសម្រេចលើការស្នើសុំរបស់ជនជាប់ចោទ នួន ជា ហើយចៅក្រម ខាតវ៉្រាយត៍ បង្ហាញរបៀបរិះគន់ទៅលើការយោងរបស់មេធាវីការពារក្ដីរបស់ជនជាប់ចោទ អំពីការចូលរួមដោយប្រយោលរបស់ជនជាប់ចោទតាមរយៈបន្ទប់រង់ចាំតាមរយៈប្រព័ន្ធសោតទស្សន៍ ដូចជាការ"មើលទូរទស្សន៍" ដោយលើកឡើងថា "ខ្ញុំមិនយល់ថាលោកមេធាវីមានន័យដូចម្ដេចដែលថា "មើលទូរទស្សន៍"នោះ ប៉ុន្ដែខ្ញុំយល់ឃើញថា លោកមេធាវីមានន័យសំដៅលើប្រព័ន្ធសោតទស្សន៍មិនមែនមើលឆាកល្ខោន" ។ បន្ទាប់មកអង្គជំនុំជម្រះបានសួរទៅកាន់លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល ថា តើបន្ទប់រង់ចាំគឺ ស័ក្ដិសមក្នុងការរក្សា នួន ជា ទុកដែរឬទេ។ លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល មាន

យោបល់ថាបន្ទាប់ពីបានទស្សនកិច្ចបន្ទប់រង់ចាំលោកមិនឃើញមានមូលហេតុណាដែលជនជាប់ចោទ នួន ជា អាចនឹងមានផលលំបាកខាងផ្លូវកាយធ្ងន់ធ្ងរនៅក្នុងបន្ទប់រង់ចាំជាងកន្លែងដទៃទៀតនោះទេ ព្រោះជនជាប់ចោទអាចសម្រាកតាមតម្រូវការ ហើយទទួលបានការយកចិត្តទុកដាក់លើសុខភាពប្រសិនបើចាំបាច់ ។ ហើយអង្គជំនុំជម្រះក៏បង្គាប់ឲ្យរក្សាជនជាប់ចោទ នួន ជា នៅក្នុងបន្ទប់រង់ចាំរហូតដល់បញ្ចប់សវនាការ ។

សវនាការដោយការសួរសំណួរនៃតំណាងអយ្យការទៅលោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល ។ សំណួររបស់ព្រះរាជអាជ្ញាជាសំណួរដែលមានលក្ខណៈទូទៅ ហើយអនុញ្ញាតឲ្យលោកសាស្ត្រាចារ្យលម្អិត និងសង្ខេបហេតុផលដែលលោកជឿជាក់ថា ជនជាប់ចោទ នួន ជា នាពេលបច្ចុប្បន្នមានសម្បទាក្នុងការចូលរួមនៅក្នុងសវនាការ ហើយនឹងស្នើសុំមិនឲ្យមានការវាយតម្លៃបន្ថែម ។ ដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីបានលើកឡើងថា ខ្លួនមិនត្រូវការសួរសំណួរច្រើនទៀតទេ ពីព្រោះដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីបានអះអាងថាដំណើរការកិច្ចនីតិវិធីបានធ្វើឲ្យឃើញច្បាស់លាស់ហើយថា ជនជាប់ចោទ នួន ជា មានសម្បទាគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការចូលរួមក្នុងសវនាការ ។

ត) លទ្ធភាពពាក់ព័ន្ធដែលអាចកើតមានពីការលើបញ្ហាសុខភាព របស់ នួន ជា

អំណះអំណាងដែលបានដាក់ទៅរបស់មេធាវីការពារក្ដី នួន ជា បានបង្កើតជាដំណើររឿងថ្មីមួយចំពោះអង្គជំនុំជម្រះ ដើម្បីដោះស្រាយថា គួររកឲ្យឃើញថាបណ្ដឹងលើបញ្ហាសុភាពរបស់ ជនជាប់ចោទ នួន ជា គួរឲ្យជឿជាក់ឬទេ ។ ជនជាប់ចោទ នួន ជា បានបង្ហាញនូវចេតនាក្នុងការអនុវត្តសិទ្ធិក្នុងការចូលរួមនៅក្នុងសវនាការរបស់ខ្លួន ប៉ុន្តែជនជាប់ចោទបានលើកឡើងថា ខ្លួនមិនអាចចូលរួមក្នុងដំណើរការសវនាការប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពលើសពីមួយម៉ោងក្នុងមួយថ្ងៃទៅវិញ ។ ដូច្នេះ ជនជាប់ចោទ នួន ជា អះអាងថា ខ្លួនមិនមានសម្បទាគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការចូលរួមក្នុងសវនាការ ពីព្រោះតាមរយៈការរក្សាទុកសមត្ថភាពស្មារតីរបស់ខ្លួនជាទូទៅ ខ្លួនមិនមានសុខភាពរាងកាយ និងស្មារតីក្នុងការរក្សាឲ្យបាននូវការចូលរួមប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនៅក្នុងដំណើរការនីតិវិធីលើសពីរយៈពេលខ្លីបានទេ ដែលជាលទ្ធផលរារាំងដល់ការអនុវត្តសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ។

ការអះអាងនេះមិនបានបង្ហាញនូវការបញ្ចុះបញ្ចូលចំណុច យោងទៅព័ត៌មានដែលអាចរកបានជាសាធារណៈ និងការសង្កេតរបស់ នួន ជា តាមរយៈសវនាការនីតិវិធីទាំងឡាយនោះទេ ។ ការពិនិត្យរបស់លោកសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល មិនបានរកឃើញនូវមូលហេតុចំពោះចម្ងល់ទាក់ទងនឹងសម្បទាផ្លូវចិត្តរបស់ជនជាប់ចោទ នួន ជា និងវត្តមានរបស់ នួន ជា ប្រកបដោយសមត្ថភាពពេញលេញក្នុងការ

អនុវត្តសិទ្ធិទាំងឡាយរបស់ខ្លួនជាពិសេសនៅក្នុងការបំភ្លឺពីភាពបង្ខិតបង្ខំ និងការបញ្ជាក់នៅក្នុងសេចក្តីថ្លែងទាំងពីរលើករបស់ខ្លួននៅក្នុងសាលសវនាការ ។ ប៉ុន្តែការកំណត់អំពី សម្បទាជនជាប់ចោទក្នុងការចូលរួមសវនាការនោះថាតើជាការចាំបាច់ក្នុងការពិសោធបន្ថែម ឬយ៉ាងណាមុនពេលធ្វើការកំណត់នោះ គឺជាការសម្រេចចុងក្រោយដែលត្រូវប្រគល់ឲ្យទៅចៅក្រមនៃអង្គជំនុំជម្រះមួយគត់ ។

៨) សេចក្តីសន្និដ្ឋាន ៖ សម្បទារបស់ជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ ស្ថិត នៅក្នុងមន្ទិលសង្ស័យ ចំណែកជនជាប់ចោទ នួន ជា ទំនងជាមាន សម្បទាគ្រប់គ្រាន់

សវនាការបានផ្តល់នូវភាពច្បាស់លាស់ដ៏មានសារសំខាន់ ពីទិដ្ឋភាពជាច្រើនដែលទាក់ទងទៅនឹងសម្បទារបស់ជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ និង នួន ជា ។ ទីមួយសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល ដែលជាអ្នកជំនាញថែទាំមនុស្សចាស់ បានធ្វើការឆ្លើយយ៉ាងត្រឹមត្រូវនៅក្នុងអំឡុងពេលសួរសំណួរចំនួនបីថ្ងៃពេញ ។ ភាពជំនាញរបស់សាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល ក្នុងបញ្ហាសុខភាពមនុស្សចាស់ គឺត្រូវបានបង្ហាញ ហើយសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល បានឆ្លើយយ៉ាងច្បាស់ និងយកចិត្តទុកដាក់នូវសំណួរទាំងអស់ដែល ដែលបានសួរមកលើខ្លួន ដែលបង្កើតនូវជំនឿជាក់ក្នុងការរកឃើញរបស់ខ្លួន ។ ទីពីរ) ដំណើរការនីតិវិធីប្រឆាំងនឹងជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ គឺស្ថិតនៅក្នុងកម្រិតហានិភ័យខ្ពស់ ។ សាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល បានបង្ហាញពីជំនឿជាក់យ៉ាងពេញលេញនៅក្នុងរោគវិនិច្ឆ័យរបស់ខ្លួនដែលថា អៀង ធីរិទ្ធ ទទួលរងផលប៉ះពាល់ពីជំងឺវង្វេងវង្វាន់ ហើយដែលជំងឺនេះបានឈានទៅដល់កម្រិតដែលជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ មិនអាចចូលរួមបានពេញលេញក្នុងការការពារខ្លួន ដែលឈានដល់ការសន្និតជាមុនថា ជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ មិនមានសម្បទាគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការចូលរួមសនាការ ។ ទី៣) ជនជាប់ចោទ នួន ជា ទំនងជារក្សាសមត្ថភាពស្មារតីរបស់ខ្លួន ហើយនឹងមានសម្បទាពេញច្បាប់ដើម្បីចូលរួមសវនាការនៅក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន ។ ជាច្រើនដង ជនជាប់ចោទ នួន ជា បាននិយាយច្បាស់លាស់ត្រឹមត្រូវ ហើយមានប្រសិទ្ធភាពនៅខណៈពេលដែលធ្វើការបង្ហាញដោយ សង្ខេបពីតួនាទីពីអតីតជាកម្មាភិបាលខ្មែរក្រហម ។ ចុងបញ្ចប់យុត្តិសាស្ត្រមេធាវីរបស់ជនជាប់ចោទ នួន ជា ដែលទាក់ទងការបង្ហាញសម្បទាដោយផ្អែកទៅលើការវិវឌ្ឍទៅមុននៃបញ្ហាសុខភាពរបស់ជនជាប់ចោទ នួន ជា ដែលនឹងកើតឡើងនៅពេលខាងមុខប្រហែលជាកើតមានច្រើនប្រឆាំងនឹងសុខភាពរបស់ជនជាប់ចោទ ដួន ជា តាមរយៈការធ្វើសវនាការកាត់ទោស នួន ជា ទោះបីអង្គជំនុំជម្រះរកឃើញថា នួន ជា បច្ចុប្បន្នមានសម្បទាគ្រប់គ្រាន់ក៏ដោយ ។

ការឈានទៅមុខនៃសវនាការនេះ បញ្ហាសុខភាពផ្នែកស្មារតីរបស់ អៀង ធីរិទ្ធ នឹងទំនងបន្តជាកម្មវត្ថុនៃការចាប់អារម្មណ៍ ដ៏សំខាន់ និងគំនិតមន្ទិលសង្ស័យ ក្នុងចំណោមអ្នកតាមដានសាលាក្ដីកាត់ទោសមេដឹកនាំខ្មែរក្រហម ។ មតិរបស់អ្នកចូលរួមជាច្រើន មានការព្រួយបារម្ភថា អៀង ធីរិទ្ធ ប្រហែលជាធ្វើពុតជាមានបញ្ហាផ្នែកបញ្ញាស្មារតី ។ ក្ដីបារម្ភទាំងនេះនៅតែបន្តមានទោះបីជាសាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល បានធ្វើការពន្យល់យ៉ាងច្រើនពីឥទ្ធិពលផ្សេងៗ សាស្ត្រាចារ្យ ខាំប៊ែល បានពិចារណារាល់សំណើទាំងអស់ថា អៀង ធីរិទ្ធ ទទួលរងផលប៉ះពាល់ពីជំងឺវង្វេងវង្វាន់ ។ មន្ទិលសង្ស័យទាំងនោះ បានគូសបញ្ជាក់ថា តុលាការមានការលំបាកក្នុងការប្រឈមមុខនៅក្នុងការវាយតម្លៃពីសម្បទាស្មារតី ដើម្បីចូលរួមសវនាការខណៈដែលបញ្ហាសុខភាពផ្នែកបញ្ញាស្មារតីកម្រ មានភស្តុតាងបង្ហាញឲ្យបានពិតប្រាកដតាមរយៈការធ្វើកោសល្យពិច័យណាស់ ។ អង្គជំនុំជម្រះ បានបញ្ជាឲ្យធ្វើកោសល្យពិច័យរួចរាល់ទៅហើយបន្ថែមលើជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ ដោយអ្នកជំនាញខាងជំងឺវង្វេងវង្វាន់ចំនួនបួននាក់ ។ នេះប្រហែលជាបណ្ដាលមកពីការយកចិត្តទុកដាក់ដ៏ច្រើនលើសលុប និងជារឿងមួយដែលមានភាព រសើប ទើបបង្កើតឲ្យមានភាពមន្ទិលសង្ស័យពីសាធារណជន ទាក់ទងទៅនឹងការមិនមានសម្បទារបស់ អៀង ធីរិទ្ធ ។

កោសល្យពិច័យទាំងនោះប្រហែលជាអាចជួយសម្រាល នូវមន្ទិលសង្ស័យពីសាធារណជនខ្លះ ហើយការដែលមានគំនិតចង់បន្ថែមអ្នកជំនាញ គឺជានិច្ចជាកាលជារឿងល្អមួយសម្រាប់ឲ្យចៅក្រមដើម្បីធ្វើការសម្រេចទាក់ទងទៅនឹងរឿងលំបាកដូចជា បញ្ហាសម្បទានេះ ។ ទោះបីជាយ៉ាងណាការធ្វើកោសល្យពិច័យបន្ថែមគឺទំនងជាចំណាយពេលច្រើនខែ ។ ដូច្នេះ វាបង្ហាញថា ដំណើរការលឿនដែលគេចង់បានបំផុតនោះគឺនឹងធ្វើការបំបែកសំណុំរឿងរបស់ អៀង ធីរិទ្ធ ចេញពីសំណុំរឿង០០២ ហើយបន្តដំណើរការនីតិវិធីប្រឆាំងជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ ដាច់ដោយឡែក ។ ក្នុងករណីនេះនឹងធ្វើឲ្យនីតិវិធីកាត់ទោសជនជាប់ចោទ នួន ជា, អៀង សារី, ខៀវ សំផន មានភាពឆាប់រហ័ស ដោយសារអាយុរបស់ជនជាប់ចោទទាំងនោះកាន់តែច្រើន ហើយនៅក្នុងសេចក្ដីថ្លែងការណ៍ពីបញ្ហាសុខភាពដែលបានលើកឡើង ដោយការអះអាងរបស់ នួន ជា ថាបញ្ហាសុខភាពមានការចុះទ្រុឌទ្រោម ។

វាគឺមានសារសំខាន់ដើម្បីកត់សម្គាល់ថា ការបំបែកចេញពីគ្នានេះនឹងមិនមានតម្លៃស្មើនឹងការដកចោលនៃសំណុំរឿងប្រឆាំងនឹង អៀង ធីរិទ្ធ ទាំងមូលនោះទេ ប៉ុន្តែវានឹងអនុញ្ញាតត្រឹមការសួរដេញដោលពីសម្បទារបស់ អៀង ធីរិទ្ធ ដើម្បីដំណើរការនីតិវិធីដំណាលគ្នាទៅនឹងដំណើរការកាត់សេចក្ដីប្រឆាំងនឹងជនជាប់ចោទ នៅក្នុងសំណុំរឿង០០២ បច្ចុប្បន្នដែលមិនបានដំណើរការ ។ បន្ថែមលើនេះទៅទៀតទោះបីជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ ចុងក្រោយត្រូវបានរកឃើញថា មិនមានសម្បទាគ្រប់គ្រាន់

ក្នុងការចូលរួមសវនាការ វាមិនទំនងថា អៀង ធីរិទ្ធ នឹងត្រូវតុលាការដោះលែងពីការឃុំឃាំងដោយគ្មានលក្ខខណ្ឌនោះទេ។ បើតាមយុត្តិសាស្ត្រដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងបញ្ហានេះ គឺវាច្បាស់ណាស់ដែលថា ជនជាប់ចោទដែលមិនមានសម្បទាគ្រប់គ្រាន់ គឺគ្រាន់តែដោះលែងដើម្បីទទួលបានការព្យាបាល ដែលមានលក្ខណៈសមរម្យ។ ការចេញបទបញ្ជាផ្សេងៗគឺដោយមិនមានភាពលម្អៀងដើម្បីបន្តនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌប្រឆាំងនឹងជនជាប់ចោទ ដែលមានសម្បទាគ្រប់គ្រាន់ឡើងវិញតាមការចង្អុលបង្ហាញនៅពេលខាងមុខ។

ដោយមិនគិតទៅដល់លទ្ធផលចុងក្រោយនៃសេចក្ដីសម្រេចស្ដីសម្បទារបស់ជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ និង នួន ជា ឬលទ្ធភាព នៃការបំបែកជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ ចេញពីសំណុំរឿង០០២ សវនាការការស្ដីពីសម្បទាជនជាប់ចោទបានធ្វើឲ្យការពិតមួយ ត្រូវបានបង្ហាញច្បាស់ថា ពេលវេលាគឺជារបស់មួយដែលចាំបាច់ បំផុតនៅអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញនៅក្នុងតុលាការកម្ពុជាដែលតុលាការមិនអាចខ្ជះខ្ជាយពេលវេលាទាំងនោះ ដោយមិនបានគ្រប់គ្រងទៅលើភាពប្រថុយប្រថាននៃការបាត់បង់ជនជាប់ចោទមួយចំនួន ឬទាំងអស់នៅក្នុងសំណុំរឿង០០២ ដើម្បីតែរឿងមិនមានសម្បទាគ្រប់គ្រាន់ ឬការស្លាប់របស់ជនជាប់ចោទនោះទេ។

-ចប់-